

SLOVENSKÁ REPUBLIKA

UZNESENIE

Ústavného súdu Slovenskej republiky

I. ÚS 161/04-13

Ústavný súd Slovenskej republiky na neverejnom zasadnutí senátu 23. septembra 2004 predbežne prerokoval sťažnosť Ing. J. Š. a E. Š., obaja bytom B., zastúpených advokátom JUDr. J. Š., Advokátska kancelária, B., vo veci porušenia základných práv podľa čl. 12, čl. 20 a čl. 46 Ústavy Slovenskej republiky postupom starostu miestnej časti Bratislava - Staré Mesto, Krajského stavebného úradu v Bratislave (predtým Krajského úradu v Bratislave), primátora hlavného mesta Slovenskej republiky Bratislavy a Krajského úradu v Bratislave (predtým Okresného úradu Bratislava I) a takto

r o z h o d o l :

Sťažnosť Ing. J. Š. a E. Š. o d m i e t a .

O d ô v o d n e n i e :

I.

Ústavnému súdu Slovenskej republiky (ďalej len „ústavný súd“) bola 9. decembra 2003 doručená sťažnosť doplnená podaniami doručenými 11. decembra 2003 a 11. marca 2004 Ing. J. Š. a E. Š., obaja bytom B. (ďalej len „sťažovateľ“, „sťažovateľka“, resp. „sťažovatelia“), ktorou namietali porušenie svojich základných práv zaručených v čl. 12, čl. 20 a čl. 46 Ústavy Slovenskej republiky (ďalej len „ústava“) postupom starostu miestnej časti Bratislava - Staré Mesto (ďalej aj „starosta“), Krajského stavebného úradu v Bratislave [predtým Krajského úradu v Bratislave (ďalej aj „krajský stavebný úrad“)], primátora

hlavného mesta Slovenskej republiky Bratislavy (ďalej aj „primátor“) a Krajského úradu v Bratislave [predtým Okresného úradu Bratislava I (ďalej aj „krajský úrad“)].

Z obsahu sťažnosti a z priložených písomností vyplývajú nasledovné skutočnosti:

«Na základe kúpnej zmluvy č. 2/2001 zo dňa 28. 8. 2001 uzavretej so Slovenskou republikou – Okresný úrad Bratislava I so súhlasom Ministerstva financií SR sa 15. 5. 2002 sťažovatelia stali vlastníkami pozemku s výmerou 238 m² par. č. 2525/5 k. ú. Staré Mesto, MČ Bratislava I. Podľa čl. 1 ods. 3 tejto zmluvy pozemok kúpili za účelom vybudovania rodinného domu pre osobné užívanie.

Pred uzavretím kúpnej zmluvy Magistrát hl. m. SR Bratislavy poskytol dňa 11. 10. 1999 Okresnému úradu Bratislava I „územnoplánovaciú informáciu“ (ÚPI) zn. OÚRM/6474/99/Mič, Ma, v ktorej konštatoval, že „v zmysle Aktualizácie územného plánu a doplnkov je predmetné územie určené pre funkciu málopodlažnej bytovej zástavby“. (...).

V súlade s príslušnými ustanoveniami stavebného zákona sťažovatelia 2. 8. 2002 predložili príslušnému stavebnému úradu, ktorým bol do 31. 12. 2002 Okresný úrad Bratislava I kvalifikovaný návrh na územné rozhodnutie. Súčasne s návrhom uhradili správny poplatok (500,- Sk - nevrátený) za územné rozhodnutie. Rozhodnutím z 31. decembra 2002 č. ŽP-2002/14465/ZAM/Ma-3 Odbor životného prostredia OÚ Bratislava I návrh na umiestnenie stavby bezdôvodne zamietol. Proti rozhodnutiu sa sťažovatelia v stanovenej lehote odvolali. Odvolací Krajský úrad v Bratislave svojím rozhodnutím z 10. 03. 2003 č. W-548/2003-MEP odvolanie zamietol a prvostupňové rozhodnutie potvrdil. Rozhodnutie nadobudlo právoplatnosť 21. 3. 2003.

Nakoľko proti rozhodnutiu nebol možný opravný prostriedok, žalobou na Krajskom súde v Bratislave z 12. 5. 2003 sa sťažovateľ domáhal jeho zrušenia. Konanie je vedené pod spis. značkou 3 Sp/9/2003. Súd vo veci doteraz nevykonal žiadny úkon.

Podnet na preskúmanie zákonnosti citovaného rozhodnutia sťažovatelia podali 3. 6. 2003. Prokurátorka krajskej prokuratúry v Bratislave sa stotožnila s dôvodmi potvrdzujúce nezákonnosť rozhodnutí a podala protest odboru životného prostredia Krajského úradu v Bratislave čo oznámila sťažovateľom listom č. Kd 1079/03-30 z 6. 6. 2003.

Krajský úrad v Bratislave potom vydal 4. 8. 2003 nové rozhodnutie č. W-548/2003-MEP (číslo zhodné s rozhodnutím z 10. 03. 2003), v ktorom rozhodnutie Okresného úradu Bratislava I z 31. 12. 2003 zrušil a vrátil stavebnému úradu (od januára 2003 je ním obec) na nové konanie. Rozhodnutie nadobudlo právoplatnosť 12. 8. 2003.

Podľa správneho poriadku a stavebného zákona mala obec uskutočniť nové konanie a vydať nové rozhodnutie najneskôr 12. 9. 2003. Doteraz však konanie neuskutočnila a vo veci nerozhodla.

Sťažovateľ listom z 10. 10. 2003 oznámil Ministrovi výstavby a regionálneho rozvoja SR nečinnosť obce v územnom konaní. Z dôvodu zaujatosti žiadal, aby vo veci konal stavebný úrad mimo Bratislavy. Ministerstvo výstavby a regionálneho rozvoja SR listom z 23. 10. 2003 č. 9793-1068/2003-920/Gal podanie odstúpilo na priame vybavenie Krajskému úradu v Bratislave. Vec nie je dodnes vybavená. (...)

Primátor hl. SR Bratislavy v rozpore s pôvodnou územnoplánovacou informáciou zn. OÚRM/6474/99/Mič, Ma z 11. 10. 1999 a v rozpore ustanoveniami zákona o obecnom zriadení, najmä s ustanovením, že „základnou úlohou obce je starostlivosť o všestranný rozvoj jej územia a potreby jej obyvateľov (§ 1 ods. 2) všeobecne a ... obstaráva a schvaľuje programy rozvoja bývania a spolupôsobí pri utváraní vhodných podmienok na bývanie v obci (§ 4 ods. 3 písm. i) zvlášť“ oznámil listom z 16. 12. 2002 číslo ORM/8051/2002 (žiadosť sťažovateľov z 24. 7. 2002) že „Hlavné mesto SR Bratislava nevydáva záväzné stanovisko k investičnej činnosti“ a že sa stotožňuje s nesúhlasným stanoviskom starostu mestskej časti Bratislava Staré mesto z 25. 11. 202 č. j.: 25509/2002. Sťažovateľom s trvalým pobytom v Bratislave (sťažovateľ žije v Bratislave 70 a sťažovateľka 34 rokov) bez vlastného bytu upiera právo na primerané bývanie pre seba a svoje deti. Takéto svojvoľné konanie napĺňa podstatu porušenia práva podľa ustanovenia čl. 12 Ústavy SR o rovnosti ľudí.

Až po signalizácii Okresnej prokuratúry Bratislava I, starosta MČ Bratislava - Staré mesto vydal 16. 12. 2002 po niekoľkých mesiacoch od podania žiadosti (24. 7. 2002) záporné záväzné stanovisko k investičnej činnosti (k návrhu na územné rozhodnutie predmetného rodinného domu). Vybavujúca úradníčka zdôvodnila zamietavé stanovisko subjektívnymi názormi, ktoré sú v rozpore s programovými cieľmi samosprávy (zákon o obecnom zriadení) dokumentované v platnej územnoplánovacej dokumentácii (územie

určené pre málopodlažnú bytovú zástavbu) a bez príslušného oprávnenia si dovoľila posudzovať a ponechať si projekt pre územné rozhodnutie priložený k žiadosti.

Pri neoficiálnom rokovaní sťažovateľa so zástupcom starostu pánom A. P. v auguste 2002 záporné stanovisko obce obhajoval tvrdením, že výmera pozemku (parc. č. 2525/5) pre stavbu rodinného domu je malá a že sme mali kúpiť aj susedný pozemok (parc. č. 2525/2 navrhnutý na zeleň) a že prenájom pozemku a súhlas vlastníka na uskutočnenie rekultivácie – vybudovanie zelene nezakladá právo na vydanie územného rozhodnutia a rozhodnutia o využití územia. Pritom však MČ Bratislava – Staré mesto vyvíja nátlak na Okresný úrad Bratislava I, aby predmetný pozemok bezodplatne delimitoval na obec a aby nájomnú zmluvu zrušil (denník SME - I. D.: 20. 6. 2003 „K rekultivácii pridali aj stavbu domu“, 29. 7. 2003 „Za pozemok pred škôlkou na Šulekovej pýta dva milióny“).

Sťažovatelia listom z 17. 12. 2002 požiadali starostu o prehodnotenie pôvodného negatívneho záväzného stanoviska z 25. 11. 2002 č. j. 25 509/2002. Starosta svojím listom z 16. 4. 2003 č. j. 10 371/2003 žiadosť odmietol so zdôvodnením, že meritórne stanovisko bude môcť zaujať až po vydokladovaní zmenených majetkových vzťahov. Postoj starostu považujú sťažovatelia za protizákonný, lebo nie je v jeho kompetencii v rámci vydávania stanoviska podľa príslušného ustanovenia zákona o obecnom zriadení skúmať majetkové vzťahy. Tieto je v zmysle stavebného zákona kompetentný preskúmať stavebný úrad v územnom a stavebnom konaní.

Konanie starostu napĺňa podstatu porušenia práva podľa ustanovenia čl. 12 Ústavy SR o rovnosti ľudí. (...)

Na základe požiadavky v Územnoplánovacej informácii Magistrátu Bratislavy z 11. 10. 1999 (3.) sťažovateľ (ako oprávnená osoba podľa zákona o autorizovaných architektov a autorizovaných stavebných inžinieroch) vypracoval štúdiu rodinného domu marec 2001, ktorú pred podaním návrhu na územné rozhodnutie prerokoval s pracovníkmi Magistrátu, MČ Staré mesto ako aj s pracovníkmi Odboru životného prostredia Okresného úradu Bratislava I (stavebný úrad). Prerokovanie sa týkalo najmä pomeru zastavaných a nezastavaných plôch. Štúdiou bolo preukázané, že návrh splňuje VZN Magistrátu pre povoľovanie stavieb rodinných domov v tejto časti Bratislavy. Starosta MČ Bratislava – Staré mesto v svojom stanovisku k tejto štúdii z 6. 6. 2001 č. j. 7868/2001 návrh bezdôvodne a bez príslušnej kompetencie zamietol. (...)

Pozemok parc. č. 2525/2 s výmerou 710 m² vo vlastníctve SR obkolesujúci stavebný pozemok sťažovateľov, mali sťažovatelia od febr. 2002 v nájme (na 5 rokov) za účelom vybudovania prípojok na verejné inžinierske siete pre rodinný dom (súhlas prednostu Okresného úradu Bratislava I z 8. 7. 2002 č. j. 2002/05256-02) a následnej rekultivácie na zeleň. Napriek tomu, že pre vydanie územného rozhodnutia podľa stavebného zákona nie je potrebné preukazovať vlastníctvo pozemku – stačí súhlas vlastníka, starosta MČ požadoval pre vydanie kladného stanoviska k územnému rozhodnutiu aj preukázanie vlastníctva k pozemku určeného na zeleň.

Sťažovatelia ako budúci stavebníci sa nebránili kúpiť pozemok parc. č. 2525/2, ktorý je nezastavateľný nadzemným objektom (pásmo ochrany vodovodu) a nemôže mať iné funkčné využitie len ako zeleň. Z hľadiska majetkoprávneho je v tomto prípade irelevantné, kto je jeho vlastníkom. Ide len o zabezpečenie návrhu výsadby zelene, jej realizáciou, údržbu a financovanie. Napriek tomu sťažovatelia 2. 4. 2002 požiadali správcu parc. č. 2525/2 o jej kúpu.

Okresný úrad Bratislava I uverejnil 10. 12. 2002 v denníku SME ponuku na odpredaj uvedeného pozemku. Komisionálne vyhodnotenie ponuky predložené sťažovateľmi bolo 20. 12. 2002 ukončené dohodou o odplatnom prevode pozemku v prospech sťažovateľov. Okresný úrad Bratislava I však dohodu dodnes nesplnil, návrh kúpnej zmluvy dodnes nepredložil. Konanie je vedené pravdepodobne pod č. 02217/2003.

Vo veci prietahov v splnení dohody o predaji pozemku parc. č. 2525/2 na základe verejného prísľubu na Okresnom úrade Bratislava I v spojitosti s podmienkou majetkoprávneho usporiadania predmetného pozemku citovanou v odôvodnení rozhodnutia Odboru životného prostredia Krajského úradu v Bratislave z 10. 03. 2003 č. W-548/2003-MEP (8.), ktorým bol zamietnutý návrh na územné rozhodnutie, sa sťažovateľ obrátil so sťažnosťou na Krajský úrad v Bratislave a po jej odmietnutí na Ministerstvo vnútra Slovenskej republiky, ktoré tak isto sťažnosť odmietlo. Priamym dôsledkom bolo potom „Zrušenie súhlasu k nájomnej zmluve č. 1/2002“ prednostom Krajského úradu v Bratislave 11. 7. 2003 č. OF/2003/961 a následným oznámením prenajímateľa o jej neplatnosti. V tejto súvislosti je nutné konštatovať, že prenajímateľ neumožnil sťažovateľom využiť pozemok v zmysle nájomnej zmluvy a súhlasu s vybudovaním prípojok na verejné inž. siete. Sťažovatelia konštatovali, že Oznámenie považujú za odstúpenie od zmluvy podľa

ustanovenia § 48 ods. 1 Občianskeho zákonníka a preto podľa ods. 2 § 48 OZ sa zmluva od začiatku zrušuje. Keďže zaplatili nájomné podľa zmluvy vo výške 6508,- Sk, a suma nebola dodnes vrátená došlo na strane prenajímateľa k bezdôvodnému obohateniu.

Podnetom na preskúmanie dodržania zákonnosti vo veci odmietnutia sťažnosti z 20. 5. 2003 a 13. 6. 2003, ktoré sťažovateľ podal Krajskému úradu v Bratislave vo veci neplnenia verejného prísľubu Okresného úradu Bratislava I, že za stanovených podmienok odpredá pozemok parc. číslo 2525/2, ktorý je predmetom územného konania sa sťažovateľ obrátil na Krajskú prokuratúru v Bratislave. Podnet bol listom z 26. 8. 2003 Kd 2145/03-13 odmietnutý.

Splnenia dohody z 20. 12. 2002 uzavretej s Okresným úradom Bratislava I o odplatnom prevode parc. č. 2525/2 sa sťažovatelia domáhali žalobou na Okresnom súde Bratislava I z 11. 7. 2003. Okrem uznesenia o zamietnutí návrhu na predbežné opatrenie súd nevykonal žiadny úkon. Konanie je vedené pod sp. zn. 18 CPO/6/2003. (...)

Na základe uvedených skutočností navrhujeme, aby Ústavný súd vydal tento nález:

Ústavou SR zaručené práva manželov Ing. J. Š. a E. r. D. porušili

Starosta MČ Bratislava I – Staré Mesto

v konaní o umiestnení a povolení stavby rodinného domu na pozemku parc. č. 2525/5 k. ú. Staré Mesto, Bratislava I na Mudroňovej ul. v ich vlastníctve, ktoré začalo podaním návrhu 2. 8. 2002

podľa článku 46 svojou nečinnosťou

podľa článku 12 popretím legitímneho práva na bývanie v obci

podľa článku 20 upieraním práva na vlastníctvo rodinného domu v obci

Krajský úrad v Bratislave ako odvolací orgán

a) v konaní o umiestnení a povolení stavby rodinného domu na pozemku parc. č. 2525/5 k. ú. Staré Mesto, Bratislava I na Mudroňovej ul. v ich vlastníctve, ktoré začalo podaním návrhu 2. 8. 2002 podľa článku 46 vydaním nezákonného rozhodnutia s následnou nečinnosťou

b) vo veci splnenia verejného prísľubu a dohody z 20. 12. 2002 o odplatnom prevode pozemku parc. č. 2525/2 k. ú. Staré Mesto, Bratislava I na Mudroňovej a Šulekovej ul., vo vlastníctve Slovenskej republiky v správe Okresného úradu Bratislava I pôvodne v nájme

sťažovateľov podľa článku 12 ods. 4 spôsobenou ujmom na právach za to, že sa sťažovali na neodôvodnené prietahy na Okresnom úrade Bratislava I.

Okresný úrad Bratislava I

vo veci splnenia verejného prísľubu a dohody z 20. 12. 2002 o odplatnom prevode pozemku parc. č. 2525/2 k. ú. Staré Mesto, Bratislava I na Mudroňovej a Šulekovej ul., vo vlastníctve Slovenskej republiky v jeho správe v spojitosti s podmienkou majetkoprávneho usporiadania predmetného pozemku citovanou v odôvodnení Rozhodnutia Odboru životného prostredia Krajského úradu v Bratislave z 10. 03. 2003 č. W-548/2003-MEP pri súčasnom marení jej splnenia podľa článku 46 neodôvodnenými prietahmi a podľa čl. 20 ods. 3 zneužitím vlastníctva na ujmu práv sťažovateľov

Prikazuje:

Starostovi MČ Bratislava I – Staré Mesto

aby o umiestnení a povolení stavby rodinného domu na pozemku parc. č. 2525/5 k. ú. Staré Mesto, Bratislava I na Mudroňovej ul. vo vlastníctve manželov Ing. J. Š. a E. r. D., B. konal v zmysle rozhodnutia Krajského úradu v Bratislave č. W-548/2003-MEP z 4. 8. 2003.

Zakazuje pokračovať v porušovaní práva na bývanie v obci.

Okresnému úradu Bratislava I aby splnil dohodu z 20. 12. 2002 o odplatnom prevode pozemku Šulekovej ul., vo vlastníctve Slovenskej republiky s manželmi Ing. J. Š. a E. r. D., B.

Zakazuje pokračovať v porušovaní práva na bývanie v obci.

Priznáva sťažovateľom finančné zadosťučinenie ako náhradu nemajetkovej ujmy vyjadrenú v peniazoch:

1.200.000,- Sk od starostu MČ Bratislava I – Staré Mesto

100.000,- Sk od Krajského úradu v Bratislave

100.000,- Sk od primátora hl. m. Bratislavy

100.000,- Sk od Okresného úradu Bratislava I

priznáva sťažovateľom náhradu trov konania.

S poukazom na skutočnosti uvedené v sťažnosti, výšku finančného zadosťučinenia považujú sťažovatelia za primeranú.»

Podaním doručeným ústavnému súdu 11. decembra 2003 sťažovatelia svoju sťažnosť upresnili nasledovne:

«V sťažnosti manželov E. a J. Š. z 5. 12. 2003 v časti návrhu „nález“ (strana 6) nedopatrením vypadol text:

Primátor hl. m. SR Bratislavy

vo veci odmietnutia vydať záväzné stanovisko, ktoré obec vydáva podľa zákona o obecnom zriadení, k návrhu na umiestnenie predmetného rodinného domu na pozemku vo vlastníctve sťažovateľov, prípadne neponúknutia náhradného pozemku v intenciách zákona o obecnom zriadení a stavebného zákona

podľa článku 12 ods. 2 upieraním práva na bývanie v obci,

podľa článku 12 ods. 4 spôsobenou ujmom na právach za to, že sťažovateľ podal trestné oznámenie 15. 8. 2002 (vyšetrjuje Obvod. odd. PZ v Bratislave, Staré mesto – východ ČST: ORP-1415/SMv-02-Ak)».

Sťažovatelia v podaní doručenom ústavnému súdu 11. marca 2004 uviedli, že:

„Oznamujeme súdu, že v sťažnosti z 5. 12. 2003 ako „Porušovateľ základného práva alebo slobody“ pod písmenom:

b) Krajský úrad v Bratislave – štátna správa na úseku územného plánovania a stavebného poriadku prechádza podľa zákona č. 608/2003 Z. z. od 1. januára 2004 na Krajský stavebný úrad v Bratislave (...).

d) Okresný úrad Bratislava I sa podľa ustanovenia § 7 zákona č. 515/2003 Z. z. k 31. 12. 2003 ruší. Kompetencie v oblasti nakladania s majetkom štátu prechádzajú na Krajský úrad v Bratislave a tým aj povinnosť splniť dohodu uzavretú 20. 12. 2002 s Okresným úradom Bratislava I o odplatnom prevode prebytočného majetku štátu – pozemok parc. č. 2525/2 k. ú. Staré Mesto, Bratislava I na Mudroňovej a Šulekovej ul. (...)

II.

Podľa čl. 127 ods. 1 ústavy ústavný súd rozhoduje o sťažnostiach fyzických osôb alebo právnických osôb, ak namietajú porušenie svojich základných práv alebo slobôd, alebo ľudských práv a základných slobôd vyplývajúcich z medzinárodnej zmluvy, ktorú

Slovenská republika ratifikovala a bola vyhlásená spôsobom ustanoveným zákonom, ak o ochrane týchto práv a slobôd nerozhoduje iný súd.

Podľa čl. 127 ods. 2 ústavy ak ústavný súd vyhovie sťažnosti, svojím rozhodnutím vysloví, že právoplatným rozhodnutím, opatrením alebo iným zásahom boli porušené práva alebo slobody podľa odseku 1, a zruší také rozhodnutie, opatrenie alebo iný zásah. Ak porušenie práv alebo slobôd podľa odseku 1 vzniklo nečinnosťou, ústavný súd môže prikázať, aby ten, kto tieto práva alebo slobody porušil, vo veci konal (...).

Podľa čl. 127 ods. 3 ústavy ústavný súd môže svojím rozhodnutím, ktorým vyhovie sťažnosti, priznať tomu, koho práva podľa odseku 1 boli porušené, primerané finančné zadost'učinenie.

Ústavný súd podľa § 25 ods. 1 zákona o ústavnom súde každý návrh predbežne prerokuje na neverejnom zasadnutí bez prítomnosti navrhovateľa. Pri predbežnom prerokovaní každého návrhu ústavný súd skúma, či dôvody uvedené v § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde nebránia jeho prijatiu na ďalšie konanie. Podľa tohto ustanovenia návrhy vo veciach, na ktorých prerokovanie nemá ústavný súd právomoc, návrhy, ktoré nemajú náležitosti predpísané zákonom, neprípustné návrhy alebo návrhy podané niekým zjavne neoprávneným, ako aj návrhy podané oneskorene môže ústavný súd na predbežnom prerokovaní odmietnuť uznesením bez ústneho pojednávania. Ústavný súd môže odmietnuť aj návrh, ktorý je zjavne neopodstatnený.

1. K námietke porušenia základného práva podľa čl. 46, čl. 12 a čl. 20 ústavy
postupom starostu

K porušeniu uvedených článkov ústavy malo dôjsť podľa názoru sťažovateľov „v konaní o umiestnení a povolení stavby“. Konkrétne „nečinnosťou“ starostu malo dôjsť k porušeniu čl. 46 ústavy, jeho „popretím legitímneho práva na bývanie v obci“ k porušeniu čl. 12 ústavy a „upieraním práva na vlastníctvo rodinného domu v obci“ k porušeniu čl. 20 ústavy.

Je nesporné, že v danom prípade starosta koná - v zastúpení obce, teda stavebného úradu - ako orgán verejnej správy.

Z citovaného čl. 127 ods. 1 ústavy vyplýva, že ústavný súd rozhoduje o sťažnostiach týkajúcich sa porušenia základných práv a slobôd vtedy, ak o ochrane týchto práv a slobôd nerozhoduje iný súd. Namietané porušenie niektorého zo základných práv alebo slobôd teda nezakladá automaticky aj právomoc ústavného súdu na konanie o nich. Pokiaľ ústavný súd pri predbežnom prerokovaní sťažnosti fyzickej osoby alebo právnickej osoby zistí, že ochrany toho základného práva alebo slobody, porušenie ktorých sa namieta, sa sťažovateľ môže domôcť využitím jemu dostupných a aj účinných právnych prostriedkov nápravy pred iným súdom, musí takúto sťažnosť odmietnuť z dôvodu nedostatku svojej právomoci na jej prerokovanie (napr. I. ÚS 103/02).

1. 1. Podľa § 50 zákona č. 71/1967 Zb. o správnom konaní (správny poriadok) v znení neskorších predpisov (ďalej len „Správny poriadok“) ak to dovoľuje povaha veci a ak nápravu nemožno dosiahnuť inak, správny orgán, ktorý by bol inak oprávnený rozhodnúť o odvolaní, sám vo veci rozhodne, pokiaľ správny orgán príslušný na rozhodnutie nezačal konanie, hoci je na to povinný alebo pokiaľ nerozhodol v lehote ustanovenej v § 49 ods. 2.

Podľa § 250t ods. 1 Občianskeho súdneho poriadku (v znení zákona č. 424/2002 Z. z.) fyzická osoba alebo právnická osoba, ktorá tvrdí, že orgán verejnej správy nekoná bez vážneho dôvodu spôsobom ustanoveným príslušným právnym predpisom tým, že je v konaní nečinný, môže sa domáhať, aby súd vyslovil povinnosť orgánu verejnej správy vo veci konať a rozhodnúť. Návrh nie je prípustný, ak navrhovateľ nevyčerpal prostriedky, ktorých použitie umožňuje osobitný predpis.

Z uvedeného vyplýva, že v právnom poriadku Slovenskej republiky existujú opatrenia, resp. konania proti nečinnosti orgánu verejnej správy, na základe ktorých by v danom prípade o nečinnosti starostu ako zástupcu stavebného úradu mohol rozhodnúť „správny orgán, ktorý by bol inak oprávnený rozhodnúť o odvolaní“, alebo na základe „žaloby na nečinnosť“ aj všeobecný súd (v danej veci krajský súd).

Odhladnuc od toho, že sťažovatelia, ktorí sú kvalifikovane právne zastúpení, tvrdia, že „nečinnosťou“ starostu malo dôjsť k porušeniu čl. 46 ústavy, pričom takýto skutkový

stav zodpovedá základnému právu vyplývajúcemu z čl. 48 ods. 2 ústavy, ústavný súd vychádzajúc z obsahu sťažnosti konštatuje, že sťažovatelia mali podľa citovaného ustanovenia Správneho poriadku a Občianskeho súdneho poriadku na ochranu svojho základného práva na prerokovanie veci bez zbytočných prietáhov podľa čl. 48 ods. 2 ústavy účinné a dostupné právne prostriedky nápravy proti nečinnosti orgánu verejnej správy, čo je okolnosť, ktorá vzhľadom na princíp subsidiarity vyplývajúci z čl. 127 ústavy vylučuje právomoc ústavného súdu meritórne konať a rozhodovať o ich námietke porušenia základného práva podľa čl. 48 ods. 2 ústavy.

1. 2. Pokiaľ sťažovatelia namietali porušenie svojho základného práva podľa čl. 12 a čl. 20 ústavy starostom, ústavný súd poukazuje na to, že proti rozhodnutiu stavebného úradu (v danom prípade obce v zastúpení starostu) o umiestnení stavby podľa § 52 Správneho poriadku je možné odvolanie a okrem toho že rozhodnutie verejnej správy podľa § 244 a nasl. Občianskeho súdneho poriadku nie je z preskúmavania súdov v správnom súdnictve vylúčené. Ústavný súd konštatuje, že sťažovatelia majú podľa cit. ustanovení Správneho poriadku a Občianskeho súdneho poriadku aj na ochranu svojho základného práva podľa čl. 12 a čl. 20 ústavy účinné a dostupné právne prostriedky nápravy, čo je okolnosť, ktorá vzhľadom na princíp subsidiarity vyplývajúci z čl. 127 ústavy vylučuje právomoc ústavného súdu meritórne konať a rozhodovať o tejto časti sťažnosti.

1. K námietke porušenia základného práva podľa čl. 12 ods. 4 a čl. 46 ústavy postupom krajského stavebného úradu a porušenia práva podľa čl. 20 ods. 3 a čl. 46 ústavy postupom krajského úradu

K porušeniu uvedených článkov ústavy malo dôjsť podľa názoru sťažovateľov „v konaní o umiestnení a povolení stavby“. Konkrétne „vydaním nezákonného rozhodnutia s následnou nečinnosťou“ krajského stavebného úradu malo dôjsť k porušeniu čl. 46 ústavy a „vo veci splnenia verejného prísľubu a dohody z 20. 12. 2002“ malo dôjsť k porušeniu čl. 12 ods. 4 ústavy.

K porušeniu uvedených článkov ústavy krajským úradom malo dôjsť podľa názoru sťažovateľov „vo veci splnenia verejného prísľubu a dohody z 20. 12. 2002 (...) v spojitosti

s podmienkou majetkoprávneho usporiadania predmetného pozemku citovanou v odôvodnení Rozhodnutia Odboru životného prostredia Krajského úradu v Bratislave z 10. 03. 2003 č. W-548/2003-MEP pri súčasnom marení jej splnenia podľa článku 46 neodôvodnenými prietahmi a podľa čl. 20 ods. 3 zneužitím vlastníctva na ujmu práv sťažovateľov“.

Pokiaľ sťažovatelia namietali porušenie svojho základného práva podľa čl. 12 ods. 4 a čl. 46 ústavy postupom krajského stavebného úradu a porušenie svojho práva podľa čl. 20 ods. 3 a čl. 46 ústavy postupom krajského úradu, ústavný súd poukazuje na to, že nielen postup obce ako stavebného úradu (pozri bod 1.1 časti II tohto uznesenia), ale ani rozhodnutia krajského stavebného úradu a krajského úradu ako rozhodnutia verejnej správy podľa § 244 a nasl. Občianskeho súdneho poriadku nie sú z preskúmania súdov v správnom súdnictve vylúčené. Ústavný súd konštatuje, že sťažovatelia majú v správnom súdnictve podľa cit. ustanovení Občianskeho súdneho poriadku aj na ochranu svojho základného práva podľa čl. 12 ods. 4, čl. 20 ods. 3 a čl. 46 ústavy účinné a dostupné právne prostriedky nápravy, čo je okolnosť, ktorá vzhľadom na princíp subsidiarity vyplývajúci z čl. 127 ústavy vylučuje právomoc ústavného súdu meritórne konať a rozhodovať o týchto častiach sťažnosti.

2. K námietke porušenia základného práva podľa čl. 12 ods. 2 a 4 ústavy postupom primátora

K porušeniu uvedených článkov ústavy malo dôjsť postupom primátora „vo veci odmietnutia vydať záväzné stanovisko, ktoré obec vydáva podľa zákona o obecnom zriadení, k návrhu na umiestnenie predmetného rodinného domu na pozemku vo vlastníctve sťažovateľov“. Podľa názoru sťažovateľov „takéto svojvoľné konanie napĺňa podstatu porušenia práva podľa ustanovenia čl. 12 Ústavy SR o rovnosti ľudí“.

Podľa ustálenej judikatúry ústavného súdu je dôvodom na odmietnutie sťažnosti pre jej zjavnú neopodstatnenosť absencia priamej súvislosti medzi označeným základným právom alebo slobodou na jednej strane a namietaným rozhodnutím alebo iným zásahom orgánu štátu do takéhoto práva alebo slobody na strane druhej, ako aj nezistenie žiadnej možnosti porušenia označeného základného práva alebo slobody, reálnosť ktorej by mohol

posúdiť po jej prijatí na ďalšie konanie (mutatis mutandis rozhodnutie sp. zn. III. ÚS 138/02 a v ňom citovaná ďalšia judikatúra).

Porušenie zásady rovnosti v právach podľa čl. 12 ústavy má charakter porušenia základného ústavného práva v zásade iba vtedy, ak je spojené zároveň s porušením aj iného základného práva (mutatis mutandis PL. ÚS 14/98).

Pokiaľ sťažovatelia namietali vo všeobecnosti porušenie zásady rovnosti v právach podľa čl. 12 ods. 2 a 4 ústavy bez toho, aby pritom označili aj porušenie niektorého základného práva uvedeného v druhej hlave ústavy, treba ich sťažnosť v tejto časti považovať za zjavne neopodstatnenú podľa § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde. Navyiac, ústavný súd poznamenáva, že zo sťažnosti ani nevyplýva, v čom v danom kontexte spočíva rozdielne zaobchádzanie vo vzťahu ku sťažovateľom.

Vzhľadom na všetky uvedené skutočnosti ústavný súd rozhodol podľa § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde o odmietnutí sťažnosti, tak ako to je uvedené vo výroku tohto uznesenia.

P o u č e n i e : Proti tomuto rozhodnutiu nemožno podať opravný prostriedok.

V Košiciach 23. septembra 2004